

Akwụkwọ Daniel — Nọmba Otu-Nari na Iri Abụọ

Ikpughe Ihe-iri-ama Amụma N'ihè: Ighọta Mmezu nke Amụma Akwụkwọ Nsọ

Jeff Pippenger
2024-03-06

Mmezu nke ihe iriba ama ndị anyanwụ, ọnwá, na kpakpando nọchiri anya ya ka ndị okà mmụta akụkọ ihe mere eme, ndị ọsụ ụzọ nke Adventism, na site n'akwụkwọ Sister White atụlewo nke ọma nke ukwu. Ufọdu n'ime ihe iriba ama ndị Jizọs kwuru banyere ha amachaghị nke ọma dị ka ndị ọzọ. O bụ mmadụ ole na ole na-amata na “ahụhụ nke mba dị iche iche” n'elu “ụwa,” nwere mmezu pụrụ iche doro anya. Ha enweghị nghọta doro anya banyere ihe akara nke ịma jijiji nke “ike nile nke eluigwe” pụtara, ma e jiri ya tūnyere ịma jijiji nke ike nile nke ụwa pụtara. Ma ọ bụkwa mmadụ ole na ole n'ime ndị Adventist Laodisia na-aghọta na e mezuru “ọbịbịa” nke “Nwa nke mmadụ na-abịa n'ime igwe ojii” n'akụkọ ihe mere eme nke ndị Millerite.

“Akwụkwọ ụbọchị na awa ziri ezi nke ọbịbịa Kraịst ekpughebeghị. Onye Nzọpụta gwara ndị na-eso ụzọ Ya na ọbuna Ya onwe Ya apughị ime ka a mara awa nke ọbịbịa Ya nke ugboro abụọ. Ma O kwuru ihe omume ufọdu nke ha ga-esi mara mgbe ọbịbịa Ya dị nso. ‘A ga-enwe ihe iriba ama,’ ka O kwuru, ‘n'anyanwụ, na ọnwá, na n'kpakpando.’ ‘A ga-eme ka anyanwụ gbaa ọchịchiri, ọnwá agaghị enye ihè ya, kpakpando nke eluigwe ga-adakwa.’ N'elu ụwa, ka O kwuru, a ga-enwe ‘ahụhụ nke mba dị iche iche, na mgbagwoju anya; oké osimiri na ebili mmiri na-ada ụda; obi mmadụ na-ada ha mba n'ihu egwu, na n'ihu ile anya n'ihu ihe ndị ahụ na-abịa n'elu ụwa.’”

“‘Ha ga-ahụ Nwa nke mmadụ ka O na-abịa n'igwé ojii nke eluigwe n'ike na n'ebube dị ukwu. O ga-ezikwa ndị mmụọ ozi Ya na nnukwu ụda opi, ha ga-achikọtakwa ndị O hórọrọ site n'akụkọ anọ nke ụwa, site n'otu nsọtụ eluigwe ruo n'ozọ.’”

“E mezuworo ihe iriba ama ndị ahụ n'anyanwụ, n'ọnwá, na n'kpakpando. Kemgbe oge ahụ, ala ọma jijiji, oke ifufe, ebili mmiri ukwu nke oke osimiri, ọrịa na-efe efe, na ụnwụ abawanyela. Mbibi kachasi egwu, nke ọkụ na iju mmiri na-akpata, na-esochi ibe ha ngwa ngwa n'usoro. Odachi ndị ahụ dị egwu nke na-eme site n'izu ruo n'izu na-agwa anyị okwu n'olu ịdọ aka ná ntị siri ike, na-ekwuputa na ọgwụgwụ adịla nso, na ihe ukwu ma bụrụ nke ikpeazụ ga-eme n'oge na-adighị anya n'uzọ a na-apughị izere ezere.

“Oge nnwale agaghị aga n'ihu ogologo oge ọzọ. Ugwu a Chineke na-ewepụ aka Ya nke na-egbochi ihe ọjọ n'ụwa. Ruo ogologo oge ka O na-ekwu okwu n'ebe ndị ikom na ndị inyom nọ site n'ọrụ nke Mmụọ Nsọ Ya; ma ha egeghị oku ahụ ntị. Ugwu a O na-ekwu okwu n'ebe ndị Ya nọ, nakwa n'ebe ụwa nọ, site n'ikpe Ya nile. Oge nke ikpe ndị a bụ oge ebere nye ndị ahụ ndị na-enwetabeghị ohere ịmụta ihe bụ eziokwu. Nwayọọ ka Onyenweanyi ga-elekwasị ha anya. Obi Ya nke ebere emetụwo ya n'obi; aka Ya ka ka agbatikwara iji zọpụta. A ga-anabata ọnụ ọgugu buru ibu n'ime igwè nchekwa ahụ, bụ ndị n'ụbọchị ikpeazụ ndị a ga-anụ eziokwu ahụ nke mbụ.” Review and Herald, November 22, 1906.

A na-emeghari akuko ihe mere eme nke ndi Millerite ruo n'akwukwo ozi ikpeazu n'ubochi ikpeazu. "The iriba ama" ndi gosiputara obibia na akuko ihe mere eme nke mmuo ozi mbu, na-anochi anya "ihe iriba ama" ndi na-egosi obibia na akuko ihe mere eme nke mmuo ozi nke ato. Mmeghari niile di nsọ nke ndozighari na-adaba n'otu ahiri na mmeghari nke mmuo ozi nke ato n'ubochi ikpeazu.

"Oru Chineke n'owa na-egosi, site n'ogbo ruo n'ogbo, idi ka ibe ya nke putara ihè n'ime mgbanwe ukwu o bula ma o bu mmeghari okpukpe o bula. Ukpuru nile nke Chineke si emeso mmadu ihe na-adi otu mgbe nile. Mmeghari ndi di mkpa nke oge a nwere ihe ha na ha kwekorọ n'ime nke gara aga, ahumahu nke chochi n'oge ndi mbu nwekwara ihe omumu bara uru nke ukwu nye oge anyi ugbo a." *The Great Controversy*, 343.

Akuko ihe mere eme nke mmuo ozi di ike ahụ nke Mkpughe iri na asato na-anochi anya, bu nke mmuo ozi nke ato, ma akuko ihe mere eme nke mmuo ozi nke ato na-aga n'otu akara na akuko ihe mere eme nke mmuo ozi nke mbu na nke abuo nke akuko ihe mere eme ndi Millerite.

"Chineke enyewo ozi nke Mkpughe 14 onodu ha n'usoro amuma, oru ha agaghikwa akwusi ruo n'ogwugwu akuko ihe mere eme nke uwa a. Ozi nke mmuo ozi mbu na nke abuo ka bu eziokwu maka oge a, ha ga-agakwa n'akuku nke a nke na-esote. Mmuo ozi nke ato ji olu ike kposa ido aka na nti ya. 'Mgbe ihe ndi a gasiri,' ka Jon kwuru, 'ahuru m mmuo ozi ozo ka o na-esi n'elugwe agbadata, onye nwere ike di ukwu, uwa wee muo ihè site n'ebube ya.' N'ime mmuba ihè a, a jikotara ihè nke ozi ato ahụ nile." *The 1888 Materials*, 803, 804.

A kowakwara oru nke mmuo ozi mbu na nke abuo, nke e jiri oru nke mmuo ozi nke ato tanyere, n'ilu banyere umu agboghọ iri ahụ na-amaghi nwoke.

"A na-ezo m ugboro ugboro n'akuko ilu banyere umu agboghọ iri ahụ, ise n'ime ha bu ndi amamihe, ise kwa bu ndi nzuzu. Akuko ilu a emezuola, a ga-emekwa ya ruo n'oke nke mkpuredemede ya, n'ihina o nwere ngwa puru iche n'oge a, ma, di ka ozi mmuo ozi nke ato, e mezuola ya, o ga-anogidekwa buru eziokwu di ugbo a ruo na mmechi nke oge." *Review and Herald*, Ogoost 19, 1890.

A kowara akuko ihe mere eme nke e sere na Mkpughe isi nke iri n'akwukwo Mkpughe dika egbe eluigwe asaa ahụ, ma egbe eluigwe asaa ahụ na-anochi anya ihe ndi mere n'oge akuko ihe mere eme nke ndi Millerite, nke bu akuko nke ozi nke mmuo ozi mbu na nke abuo. Egbe eluigwe asaa ahụ na-anochikwa anya "ihe ndi ga-eme n'odinihu" nke na-eme n'ubochi ikpeazu, a na-emekwa ha n'otu "usoro" ahụ dika e mere ha n'akuko ihe mere eme nke ndi Millerite.

"Ihe puru iche e nyere Jon, nke e gosiputara n'ime egbe-elugwe asaa ahụ, bu nkowa doro anya nke ihe omume ndi ga-eme n'okpuru ozi nke mmuo-ozi mbu na nke abuo. ..."

"Mgbe egbe eluigwe asaa ndi a kwuputasi olu ha, iwu ahụ biakwutere Jon dika o biakwutere Daniel banyere obere akwukwo ahụ: 'Kaa akara n'ihe ndi ahụ egbe eluigwe asaa ahụ kwuputara.' Ihe ndi a metutara ihe omume ndi ga-adi n'odinihu, nke a ga-ekpughe n'usoro ha." *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, volume 7, 971.

Mmeghari imezighari niile na-agako ibe ha, a ga-ebubakwa ha onu "akara n'elu akara," iji gosi mmeghari ikpeazu nke imezighari nke puku mmadu otu nari na iri ano na ano. Ilu umu agboghohi iri ahụ na-egosi ahumahu ime mmuo nke ndi Chineke n'ime mmeghari Millerite na mmeghari nke puku mmadu otu nari na iri ano na ano.

"Akuko ilu banyere umuagboghohi iri ahụ nke di na Matiu 25 na-akowakwa ahumihe nke ndi mmadu Adventist." The Great Controversy, 393.

Oru na ozi nke ma ndi Millaiti ma otu nari puku iri ano na ano ahụ ka e ji ndi mmuo ozi ato nke Mkpughe iri na ano nochite anya ya.

"Enwewo m ohere ndi di oké onu ahia iji nweta ahumahu. Enwewo m ahumahu n'ozi nke ndi mmuo ozi mbu, nke abuo, na nke ato. A na-anochi anya ndi mmuo ozi ahụ dika ndi na-efe n'etiti eluigwe, na-ekwusara uwa ozi ido aka na nti, ma na-enwe mmetuta kpomkwem n'ahụ ndi mmadu bi n'ubochi ikpeazu nke akuko ihe mere eme nke uwa a. O dighi onye na-anu olu ndi mmuo ozi ndi a, n'ihia na ha bu ihe nochianya nke na-anochi anya ndi nke Chineke na-aruko oru n'idi n'otu na eluigwe dum. Ndi ikom na ndi inyom, ndi Mmuo nke Chineke mere ka ha nwee ihè, ma ndi e doro nsọ site n'eziokwu, na-ekwusa ozi ato ahụ n'usoro ha." Life Sketches, 429.

Ihe omume amuma ndi a na-anochi anya n'Isi nke iri nke Mkpughe, bu ndi egbe eluigwe asaa ahụ na-anochi anya. Ihe omume ndi ahụ na-akara ebe e jikotara ihe bu nke Chineke na nke mmadu. "The iriba ama" ndi Kraist kowara n'Isi nke iri abuo na ano nke Matiu, Isi nke iri na ato nke Mak, na Isi nke iri abuo na otu nke Luk, na-anochi anya "ihe iriba ama" ndi butere ngaghari Millerite ma burukwa akaebe yiri ya banyere ngaghari nke puku mmadu nari otu na iri ano na ano ahụ. Puku mmadu nari otu na iri ano na ano ahụ adighi ato onwu utọ dika Inok na Ilaija na-anochi anya ya. Septemba 11, 2001, "ihe iriba ama" ahụ Kraist kowara dika nke na-akara mbata nke ogbo ikpeazu nke akuko uwa, ka a kowara n'Isi nke iri abuo na otu nke Luk. Iji buru n'etiti otu ahụ e ji Inok na Ilaija na-anochi anya, ndi a na-akpo puku mmadu nari otu na iri ano na ano, choro ka a mata "ihe iriba ama" ahụ na ihe niile o na-anochi anya ya.

Mgbe Jisos duru ndi na-eso uzọ Ya site n'akuko ihe mere eme nke "ihe iriba ama" ndi butere mmeghari Millerite, O mesiri kwughachi ma gbasaa ama akuko ihe mere eme Ya, site n'itinye ilu nke nochiri anya otu akuko ihe mere eme ahụ.

O wee gwa ha ilu; Leenu osisi fiig, na osisi niile; mgbe ha putara ome ugbo a, unu na-ahụ ma mara site n'onwe unu na oge okpomoku adila nso. Otu a kwa, mgbe unu huru ihe ndi a na-emezu, maranu na alaeze Chineke adila nso. N'ezie asi m unu, ogbo a agaghị agabiga, ruo mgbe ihe ndi a niile ga-emezu. Eluigwe na uwa ga-agabiga: ma okwu m agaghị agabiga. Luk 21:29-33.

Jizos bidoro ilu ahụ site n'ikowa odiche di n'etiti "osisi fig," n'otu, na "osisi nile." "Osiso fig" ahụ bu ndi ogbugba-ndu, bu ndi, n'ubochi ikpeazu, bu Adventizim Laodisia, ndi na-ekwuputa na ha bu ndi fodurunu nke Chineke. "Osiso" ndi ozọ bu ndi mba ozọ.

“Lezienụ ọ́nụ n’ọ́bụ́bụ ọ́nụ e tinyere n’osisi fig, nke na-anọ́chi anya mba ndị Juu, nke e kpuchiri n’akwụkwọ́ nke nkwupụ́ta okwukwe, ma a hụghị mkpụrụ ọ́ bụ́la n’elu ya. A kpoputara ọ́bụ́bụ ọ́nụ ahụ megide osisi fig ahụ, nke na-anọ́chi anya onye omume ya, onye na-eche echiche, onye dị ndụ, onye Chineke buruuru ọ́nụ, na-adị ndụ dika ndị Juu siri dị ruo afọ iri anọ́ mgbe ihe omume a gasiri, ma o nwuru anwu. Lezienụ, osisi ndị ọ́zọ, ndị na-anọ́chi anya ndị mba ọ́zọ, ekpuchighi ha. Ha enweghi akwụkwọ́, ha emeghikwa nkwulu ọ́ bụ́la nke inwe ihe omuma banyere Chineke. Oge ha ga-amị mkpụrụ erubeghi.” Special Testimonies for Ministers and Workers, number 7, 59–61.

Adventizim Laodisia n’ubochi ikpeazu bu nke a buru ọ́nụ, n’ihi na, ọ́ bu ezie na ọ́ na-ekwuputa na ọ́ bu ndi foduru nke Chineke, nkwuputa ya amitaghi mkpuru. Jisos na-eme isi okwu abuo jikotara ọ́nụ, ma di iche, n’akuku Akwukwo Nso a. O na-akowaputa odiche di n’etiti ndi na-ekwuputa na ha bu ndi Chineke na ndi mba ọ́zọ, ndi na-adighi ekwuputa na ha na-edobe iwu Chineke, ma ọ́ bu na ha nwere Mmuo nke Amuma, nke bu agwa ndi foduru nke ubochi ikpeazu, nke Adventizim Laodisia na-ekwuputa na ọ́ na-edobe. Akwukwo ndu ndi ahụ n’ubochi ikpeazu na-anochi anya nkwuputa a na-ekwu na mmadu bu ndi foduru Jon kowara n’akwukwo Mkpughe.

“E gosiri uwa ndi mba ọ́zọ n’osisi fig ndi na-enweghi akwukwo na mkpuru. Ndi mba ọ́zọ dara ogbenye, dika ndi Juu kwa, n’isopuru Chineke, ma ha ekwughi na ha no n’amara Chineke. Ha etoghi onwe ha ọ́nụ banyere idi elu nke ime mmuo ha. Ha bu ndi kpuru isi n’uzo niile n’ihe metutara uzo na ọ́ru Chineke. N’ebe ha no, oge mkpuru fig erubeghi. Ha ka na-ele anya n’ihu n’ubochi nke ga-ewetara ha ihè na olileanya.” Signs of the Times, February 15, 1899.

E nyere odiche di n’etiti osisi fig na osisi ndi ọ́zọ site n’aka Kraist otu odiche ọ́zọ. Oge osisi ga-aputa mkpuru-ome maka fig di iche na oge osisi ndi mba ọ́zọ ga-aputa mkpuru-ome. N’ubochi ikpeazu, “a na-enye uka oku abuo di iche iche,” ma olu mbu sitere n’aka mmuo ozi nke Mkpughe isi nke iri na asato na-akowa oge mgbe iputa mkpuru-ome maka puku mmadu nari otu na iri anọ́ na anọ́ ga-eme. “Olu nke abuo” nke Mkpughe iri na asato na-anochi anya oge osisi ndi ọ́zọ ga-aputa mkpuru-ome.

N’ubochi Kraist, ndi Juu bu osisi fiig, ndi Mba ọ́zọ bukwa osisi ndi ọ́zọ. N’akuko ihe mere eme nke ndi Millerite, ndi Protestant bu osisi fiig, ndi Millerite bukwa osisi ndi ọ́zọ. N’ubochi ikpeazu, Adventism nke Laodisia bu osisi fiig na-amighi mkpuru nke a na-ewepu na Jerusalem (ubi vain), ma otu nari na puku iri anọ́ na anọ́ bu osisi fiig ndi na-amị mkpuru. Umụ Chineke ndi ọ́zọ, ndi ka no na Babilon, ka a na-anochi anya di ka ndi Mba ọ́zọ.

“Ndi mba ọ́zọ,” dika nkowa ya si di, bu “onye obia.” Osis ndi mba ọ́zọ no n’onodu ura (nwuru anwu), na-enweghi mkpuru-ntopute ma ọ́ bu mkpuru osisi n’oge osisi figi ahụ na-aputa mkpuru-ntopute ma bia na ndu. Osis no n’onodu ura bu osisi kporo nku, ma mgbe a kporo ndi mba ọ́zọ ka ha si na Babilon puta, site n’olu nke abuo nke Mkpughe isi nke iri na asato, mgbe ahụ ha ga-ahoro idebe Ubochi Izu Ike nke ubochi nke asaa ma banye n’ogbugba ndu ha na Onyenwe anyi.

Ka nwa onye mba ọzọ nke sonyere onwe ya n'ebe Onyenwe anyị nọ ekwukwala, si, N'ezie, Onyenwe anyị ekewapụrụ m kpmkpm n'ebe ndị Ya nọ: ka onye ọnaa ghara ikwu, si, Lee, abụ m osisi kporo nkụ. N'ihia na otu a ka Onyenwe anyị na-ekwu nye ndị ọnaa ndị na-edebe sabbat m nile, na-ahoro ihe ndị na-atọ m uto, na-ejidesikwa ọgbugba ndu m ike; O bukwa ha ka m ga-enye n'ulo m na n'ime mgbidi m ebe na aha ka mma kari nke umu ndi ikom na nke umu ndi inyom: m ga-enye ha aha ebighi ebi, nke a na-agaghị ebipụ. Ozokwa, umu ndi mba ọzọ, ndi na-esonye onwe ha n'ebe Onyenwe anyị nọ, ijere Ya ozi, na ihu aha Onyenwe anyi n'anya, ibu ndi ohu Ya, onye obula nke na-edebe sabbat ka o ghara imeru ya, na-ejidesikwa ọgbugba ndu m ike; O bukwa ha ka m ga-eweta n'ugwu nsọ m, meekwa ka ha nuri onu n'ulo ekpere m: aja-nsure-oku ha na aja ha ga-anabatakwa n'elu ebe ichuaja m; n'ihia na a ga-akpo ulo m ulo ekpere maka mmadu nile. Aisaja 56:3-7.

Onye obia bu "onye mba ọzọ," "olu nke abuo" na-akpokwa ha ka ha si na Babilon putu, a ga-ebubatakwa ha n'ugwu nsọ nke Chineke, mgbe ahụ o ga-abu ugwu Ya "di nsọ," n'ihia na a ga-ekewapuri oka wit na ahia ojuo site n'usoro ule ahụ nke e gosiputara n'akuko ihe mere eme nke "olu mbu". Mgbe ha biara n'ugwu nke Onyenwe anyi n'ubochi ikpeazu, ndi mba ọzọ agaghizi abu ndi obia, ma o bu osisi akoro.

Anyanwu na onwa ga-agba ochichiri, kpakpando di iche iche ga-ewepukwa ihè ha. Onye-nwe-anyi ga-esikwa na Zaijon buo ebigo, si na Jerusalem kwuputa olu ya; eluigwe na uwa ga-ama jijiji: ma Onye-nwe-anyi ga-abu olileanya nke ndi ya, burukwa ike nke umu Izrel. N'otu a ka unu ga-esi mara na abu m Onye-nwe-anyi Chineke unu, onye bi na Zaijon, ugwu m di nsọ: mgbe ahu Jerusalem ga-adi nsọ, ndi mba ọzọ agaghikwa esi n'etiti ya gafee ọzọ. Joel 3:15-17.

Mbata nke akuko ihe mere eme ebe "olu nke abuo" na-akpo igwe aturu ọzọ nke Chineke ka ha putu na Babilon nwere "ihe iriba ama" ndi e ji ihe iriba ama nke mmeghari ndi Millerite gosiputa tupu oge eruo. N'isi nke iri abuo na anọ nke Matiu, isi nke iri na atọ nke Mak, na isi nke iri abuo na otu nke Luk ka e deputara ama Kraist nke anyi na-atule. N'ime ndi ama atọ ahu o bua, otu n'ime "ihe iriba ama" ndi e gosiputara bu na a ga-ama jijiji n'ike nke eluigwe, ma n'ihe nnochianya Joel banyere "ihe iriba ama" ndi na-akowaputa mgbe Jerusalem ga-abu "nsọ", ma "eluigwe ma uwa ga-ama jijiji."

Joel na-akowaputa mmezu zuru oke nke "ihe iriba ama" ndi e buru amuma ha, ndi na-eme mgbe Jerusalem di nsọ. Oge ahu bu mgbe Onyenwe anyi ewepuwo mmehie n'aka puku mmadu otu nari na iri anọ na anọ, ma choochi Laodicea agafewo buru ije Philadelphia. O bu mgbe ahu ka ije nke isii (Philadelphia) ghoo ije nke asato (Philadelphia), nke sitere n'ime choochi asaa ahu. O bu mgbe ahu ka Chochi Agha aghoo Chochi Mmeri. Chochi Agha bu aha e ji akpo choochi Chineke nke mejuputara oka wit na ata. Chochi Mmeri bu ugwu nsọ Chineke nke bu "nsọ," ma "ndi obia agaghizi esite n'ime ya gafee ọzọ."

Mbata nke okolo ahu e welitere, nke bu Nzuko Kraist na-eneri emer, nke bu "nke asato nke sitere n'ime asaa ahu", nke bu mgbe Jerusalem bu "nsọ", na-esonyere ya "ihe iriba ama." Ka Jisos wee nye ndi Ya ihe ntuaka ha ga-aji amata "ihe iriba ama" nke ndu ma o bu nke onwu, nke na-akowaputa akara-uta nke otu nari puku na puku iri anọ na anọ ahu, O jiri osisi na usoro okike

nke ndụ osisi kuziere ihe mmụta ahụ kacha mkpa.

“Kraist enyela ndị Ya iwu ka ha na-eche ihe iriba ama nke ọbịbịa Ya nche ma nūrja ọnụ mgbe ha ga-ahụ ihe ngosi nke Eze ha na-abịa. ‘Mgbe ihe ndị a malitere imezu,’ ka O kwuru, ‘lee elu, buliekwanụ isi unu; n’ihi na mgbaputa unu na-abiarukwu nso.’ O tūrụ ndị na-eso ụzọ Ya aka n’osisi ndị na-epulite akwụkwọ n’oge opupu ihe ubi, ma sị: ‘Mgbe ha malitere iputa eputa, unu onwe unu na-ahụ ma mara na oge ọkọchị adikwala nso. Otu a kwa ka unu, mgbe unu hūrụ ihe ndị a ka ha na-emezu, maranụ na alaeze Chineke adikwala nso.’ Luke 21:28, 30, 31.” The Great Controversy, 308.

Mgbe osisi nke Ọnwa Opupu Ihe ubi malitere iputa mkpuru ntopute, Ọnwa Okpomoku adila nso.

Owuwe aghafewo, oge okpomoku agwula, ma a zoputaghị anyị. Jeremiah 8:20.

Osis ndị na-aputa epuputa na-egosi na ọ bụ oge opupu ihe ubi, anyị wee mara mgbe ahụ na oge ọkọchị adila nso, ọ bukwa n’oge ọkọchị ka a na-achikota owuwe ihe ubi.

Onye-iro ahụ kuru ha bụ ekwensu; owuwe ihe ubi ahụ bụ ogwugwu nke ụwa; ndị na-egbukwa ya bụ ndị mmụọ ozi. Matiu 13:39.

Owuwe ihe ubi dī na njedebe nke ụwa. Mgbe osisi malitere ikpuputa mkpuru ndụ ọhuru, a chorọ ka unu mara na njedebe nke ụwa adila nso.

“A ghaghị ime ka otu okwu Onye Nzoputa ghara ibibi nke ọzọ. Ọ bụ ezie na ọ dighi mmadu ọ bula maara ubochi ma ọ bụ awa nke ọbịbịa Ya, a na-akuziri anyi ma na-achokwa ka anyi mara mgbe ọ dī nso. A na-akuzikwa anyi ọzọ na ileghara idọ aka ná ntị Ya anya, na iju ma ọ bụ ileghara imata mgbe ọbịbịa Ya dī nso, ga-abu ihe na-egbu egbu nye anyi dika o siri buru nye ndi biri n’ubochi Noa na ha amaghị mgbe iju mmiri ahụ na-abia.” The Great Controversy, 371.

Anyi ga-aga n’ihu n’imụ Luk isi nke iri abuo na otu n’isiokwu na-esote.

“Ahuru m na a na-ama jijiji ugbo a ike nile nke ụwa, nakwa na ihe ndi na-eme na-abia n’usoro. Agha, na asiri agha, mma-agma, unwu, na oria-efe efe bu ihe mbu ga-ama jijiji ike nile nke ụwa; mgbe ahụ olu Chineke ga-ama jijiji anyanwu, onwa, na kpakpando, na ụwa a kwa. Ahuru m na ima jijiji nke ike nile di na Europe abughị, di ka ufodu na-akuzi, ima jijiji nke ike nile nke eluigwe, kama ọ bụ ima jijiji nke mba ndi juputara n’iwe.” Early Writings, 41.